

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Ziya SELÇUK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. İle 99'uncu maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

Kürtçe veya Kürt dilleri, Hint-Avrupa dil ailesine bağlı Hint-İran dillerinin Kuzeybatı İran koluna giren ve Türkiye'nin doğu ve güneydoğusu, Suriye'nin kuzeyi, Irak'ın kuzeyi ve kuzeydoğusu ile İran'ın batısında yaşayan Kürtler tarafından konuşulan bir dil grubudur. Dünya üzerinde yaklaşık 60 milyon kişi tarafından konuşulan Kürtçe; dünyanın en büyük dijital sözlüğü Wikipedia'nın 2019 verilerine göre 721.599 kelime sayısı ile en fazla kelime sayısına sahip 9. dildir.

Bu kadar zenginliği içerisinde barındıran Kürtçe'ye yönelik inkâr tüm hükümetler döneminde olduğu gibi AKP Hükümetleri döneminde de devam etmektedir.

Kürt Diline yönelik inkarın son örneklerinden biri de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 214 sayfalık "Şehrimiz Diyarbakır" adlı tanıtım kitabında açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

Söz konusu kitabın "Diyarbakır Ağzı ve Özellikleri" adlı konu başlığında şu ifadelere yer verilmiştir: "Şehir merkezinde Türkçe ve yerel diller bir arada kullanılır. Dede Korkut Kitabı'nda adı Hamid olarak geçen Diyarbakır, dilin özellikleri bakımından bugün İstanbul'dan ziyade Bakü Türkçesine yakındır. Azerbaycan ve Doğu Anadolu sahasında konuşulan Türkçe, 11. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar Batı Türkçesinin Doğu Oğuz kolu içinde yer alır. Doğu Anadolu ağızları içinde yer alan Diyarbakır ağzı, 16. yüzyıldan sonraki süreçte her ne kadar Batı Türkçesinin Batı Oğuz kolu içerisinde yer alsa da ses ve şekil bilgisi açısından Azerbaycan Türkçesiyle olan ortak şive bağını sürdürmüştür. Öyle ki bugün Azerbaycan Türkçesinin karakteristik özelliklerini taşıyan birçok ses ve şekil bilgisine Diyarbakır ağzında rastlamak mümkündür. Diyarbakır lehçesinde yer alan sözcüklerin çoğu ÖZEL'dir. Bu özellikler Arapçada, Farsçada, Kürtçede, Türkmencede, Kafkas dillerinde benzeri olan ancak alfabemizde bulunmayan özel seslerle ortaya çıkar. Bu itibarla sesli ve sessiz harflerin söyleminde farklılık gösterir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Diyarbakır'da bu medeniyetlere ait kültür parçalarını ve motiflerini bulmamız mümkündür." İfadelerine yer verilmiştir.

4/24

Bu bağlamda;

- 1) Yaklaşık 2 milyon insanın yaşadığı Diyarbakır'da Azerbaycan Bakü Türkçesinin konuşulduğundan Diyarbakır halkının bilgisi var mıdır?
- 2) Diyarbakır'da konuşulan dil Kürtçe midir yoksa Azerbaycan Bakü Türkçesi midir?
- 3) Yaklaşık 2 milyon insanın yaşadığı Diyarbakır'da anadilleri olan Kürtçe'nin inkâr edilip Azerbaycan Bakü Türkçesi'nin konuşulduğu "tespitini" kim yapmıştır?
- 4) Söz konusu kitapta Kürtçe'yi yok sayıp Azerbaycan Bakü Türkçe'sini ön plana çıkararak amaçlanmak istenen nedir?
- 5) Söz konusu kitabın hazırlanması aşamasında kimler yer almıştır? Bu aşamada Diyarbakır'da bulunan kurumlardan destek alınmış mıdır? Alınmış ise hangi kurumlardan destek alınmıştır?
- 6) Hazırlanan kitabın amacı Diyarbakır'ı tanıtmak mıdır yoksa bu vesileyle Kürt Dilini inkâr etmek midir?